

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 – VRŠOVICE, Vršovická 65
Odbor výkonu státní správy II, Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice

V Českých Budějovicích dne 31. 3. 2015

Č.j.: 22823/ENV/15

372/510/15

STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní
prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

I. Identifikační údaje

Název záměru:

**Změna dobývacího prostoru Maršov na výhradním
ložisku bentonitu Maršov u Tábora**

Kapacita záměru:

Plocha stávajícího dobývacího prostoru (dále jen „DP“):
6,2332 ha
Plocha rozšířené části DP: 42,9320 ha
Celková plocha nového DP: 49,1652 ha

Objem zásob stávajícího DP: 910,6 kt
Objem zásob rozšířené části DP: 3 638,0 kt
Celkový objem zásob nového DP: 4 548,6 kt

Vytěžitelné zásoby lomu Maršov: 2 071,0 kt
Roční kapacita těžby v lomu Maršov: 108 000 t
Doba hornické činnosti: 19,2 let

Dobývání surového bentonitu bude probíhat v těžebních řezech, těžba nadloží ve skrývkových řezech. Těžební i skrývkové řezy (provozní svahy) budou mít výšku maximálně 3 až 4 metry, jejich kolmý průměr bude činit cca 80°. Řezy trvalých svahů budou upravovány do sklonu 45°. Báze rozšířeného lomu bude generelně stoupat od jihu od plánované retenční jímky důlních vod (416 m n. m.) přes střed lomu (420 – 424 m n. m.) k severu (427 m n. m.). Vytěžená surovina bude pro další zpracování přepravována nákladními automobily do úpravěn Obrnice, Pruněrov a Malé Chvojno v Ústeckém kraji, na území rozšíření dobývacího prostoru nebude budováno žádné úpravárenské zařízení. Těžba suroviny bude prováděna sezónně (70 – 100 dní v roce). V závislosti na možnostech technologie úpravy je výše uvedena roční kapacita „čisté těžby“ v lomu Maršov.

Umístění záměru: kraj: Jihočeský
obec: Malšice
k. ú.: Maršov u Tábora

Obchodní firma oznamovatele: KERAMOST a.s.
IČ oznamovatele: 49901222
Sídlo oznamovatele: Žatecká 1899/25, 434 30 Most

II. Průběh posuzování

**Zpracovatelka dokumentace
a doplnění dokumentace:** RNDr. Ludmila Morvicová
osvědčení odborné způsobilosti
č.j. 17618/4816/OEP/92
s prodloužením autorizace č. j. 7033/ENV/11

Datum předložení dokumentace: 11. 12. 2013

**Datum předložení doplnění
dokumentace:** 24. 6. 2014

Zpracovatel posudku: Mgr. Radomír Mužík
rozhodnutí o udělení autorizace č. j. 39738/ENV/10
s prodloužením autorizace č. j. 80105/ENV/14

Datum předložení posudku: 30. 9. 2014

Veřejné projednání: místo konání: Obecní úřadovna Maršov
Maršov 26, 391 75 Malšice
datum konání: 13. 11. 2014

Celkové hodnocení procesu posuzování včetně účasti veřejnosti:

- Dne 11. 12. 2013 byla na Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) předložena dokumentace vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace“).
- Dne 24. 1. 2014 MŽP rozeslalo dokumentaci dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a vyjádření.
- Dne 28. 1. 2014 byla informace o dokumentaci zveřejněna na úřední desce Jihočeského kraje.
- Dne 27. 2. 2014 MŽP pověřilo zpracovatele posudku o vlivech záměru na životní prostředí (dále jen „posudek“).
- Dne 2. 4. 2014 MŽP na základě doporučení zpracovatele posudku vrátilo dokumentaci k doplnění a dotčené územní samosprávné celky a dotčené správní úřady informovalo o tom, že doplnění dokumentace bude rozesláno současně s posudkem.
- Dne 24. 6. 2014 MŽP obdrželo od oznamovatele záměru doplnění dokumentace.
- Dne 2. 7. 2014 převzal zpracovatel posudku od MŽP doplnění dokumentace.
- Dne 30. 9. 2014 byl na MŽP předložen zpracovaný posudek.

Závěry zpracovatele posudku:

Proces posuzování proběhl v souladu s příslušnými ustanoveními zákona a vyhlášky MŽP č. 457/2001 Sb., o odborné způsobilosti a o úpravě některých dalších otázek souvisejících s posuzováním vlivů na životní prostředí. Vlivy záměru byly posouzeny ze všech podstatných hledisek. Zpracovatel posudku považuje dokumentaci včetně doplnění dokumentace za akceptovatelnou.

Při dodržení všech legislativních požadavků na provoz záměru lze technické řešení záměru považovat za vhodné. Nezbytným požadavkem zůstává zahrnutí technických opatření sloužících k ochraně životního prostředí do plánu POPD.

Po vyhodnocení dokumentace včetně doplnění dokumentace, vyjádření k ní obdržení a veřejného projednání doporučuje zpracovatel posudku příslušnému úřadu vydat souhlasné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (dále jen „stanovisko“) za respektování v návrhu stanoviska uvedených podmínek.

- Dne 10. 10. 2014 byl posudek včetně doplnění dokumentace rozeslán dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a k vyjádření.
- Dne 14. 10. 2014 byla informace o posudku zveřejněna na úřední desce Jihočeského kraje.
- Dne 4. 11. 2014 MŽP rozeslalo informaci o konání veřejného projednání dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění.
- Dne 5. 11. 2014 byla informace o konání veřejného projednání zveřejněna na úřední desce Jihočeského kraje.
- Dne 13. 11. 2014 se od 16:00 konalo veřejné projednání dokumentace, doplnění dokumentace a posudku v obecní úřadovně Maršov, Maršov 26, 391 75 Malšice.

Závěry veřejného projednání:

Na veřejném projednání vystoupili v souladu s programem veřejného projednání oznamovatel, zpracovatelka dokumentace a zpracovatel posudku, připomínky a dotazy byly kladeny zástupci veřejnosti. Zástupci dotčených územních samosprávných celků a dotčených správních úřadů možnost vystoupit na veřejném projednání nevyužili. Údaje o účasti a závěry z veřejného projednání jsou blíže specifikovány v zápisu z veřejného projednání č. j. 1916/510/14-Ho (84695/ENV/14) ze dne 2. 12. 2014.

Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zčásti nebo zcela zahrnuta:

- Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví;
- Městský úřad Tábor, odbor životního prostředí;
- Krajská hygienická stanice Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích;
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát České Budějovice;
- Obvodní báňský úřad pro území krajů Plzeňského a Jihočeského;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany vod;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor geologie;
- Pan Zbyněk Vít.

III. Hodnocení záměru

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti:

Nejvýznamnějšími vlivy na jednotlivé složky životního prostředí jsou negativní vlivy na zábor zemědělské půdy a vlivy na obyvatelstvo (vliv na veřejné zdraví), respektive ovlivnění kvality ovzduší a hlukové situace v lokalitě. Významné je i ovlivnění krajinného rázu v průběhu těžby. Potenciální negativní vliv lze očekávat na povrchové a podzemní vody.

Zábor zemědělské půdy je s ohledem na charakter záměru předpokládán jako dočasný. Po skončení těžby (za cca 19,2 let) bude veškerá plocha zrekultivována podle schváleného souhrnného plánu sanace a rekultivace pozemků dotčených vlivem dobývání bentonitu ve změněném DP Maršov. Podle aktualizovaného návrhu prezentovaného na veřejném projednání se předpokládá především rekultivace zpět na zemědělskou půdu.

Na základě odhadu zdravotních rizik je konstatováno, že i při velmi konzervativním odhadu, kdy byly vztaženy nejhorší modelové hodnoty znečištění ovzduší na celou exponovanou populaci v okolí posuzovaného záměru, nelze pro hodnocené škodliviny v žádné z variant v důsledku realizace záměru předpokládat významně zvýšené riziko zdravotních účinků.

Z hlediska ovlivnění veřejného zdraví v důsledku hlukové expozice je konstatováno, že zjištěné modelové hodnoty hladin hluku při těžbě a manipulaci se surovinou v DP jsou v chráněných prostorech staveb v Maršově a Oboře pod hodnotami, při kterých by mohlo docházet k obtěžování obyvatelstva hlukem.

Rozptylová studie byla v doplnění dokumentace rozšířena o připomínky dotčených subjektů zasláné k dokumentaci a současně byla aktualizována dle nového programu na výpočet emisních faktorů (MEFA 13). Z výsledků rozptylové studie vyplývá, že imisní příspěvky sledovaných škodlivin budou pod stanovenými krátkodobými a ročními imisními limity, a to i v případě součtu se stávajícím imisním pozadím. V případě znečišťující látky PM₁₀ se imisní příspěvek v součtu s pozadím znečištění u nejbližší zástavby může za určitých klimatických a provozních podmínek pohybovat na hranici celkového 24 hodinového limitu pro PM₁₀. Dle výpočtů rozptylové studie tato situace může nastat maximálně po dobu 13,5 hodin za rok. Příslušný úřad v této souvislosti doporučuje, aby v rozptylové studii předkládané v dalších stupních povolovacího procesu, byla pro výpočet emisí prachových částic jako vstupních údajů pro výpočet imisních příspěvků, zohledněna studie „Určení emisí z plošných zdrojů a fugitivních emisí vznikajících v rámci hutní a hornické činnosti“ společnosti AZ GEO s.r.o. (kap. 3 – Doporučené emisní faktory a materiálové parametry).

Z hlukové studie (příloha dokumentace) vyplývá, že i při souběžné těžbě a manipulaci se surovinou v prostoru posuzovaného DP bude limit nejvýše přípustné hodnoty hluku L_{Aeq} 50 dB u všech zvolených referenčních objektů v obcích Maršov a Obora s rezervou dodržen. To platí i po započítání horní hranice nejistoty výpočtů ± 2 dB. Z hodnocení hluku vyvolaného v důsledku přepravy vytěženého materiálu po stávající silniční síti vyplynulo, že nikde podél trasy nebude ekvivalentní hladina akustického tlaku dosahovat limitní hodnoty 55 dB. Zpracovatel hlukové studie hodnotil hluk související s přepravou suroviny do zpracovatelských závodů. Na silnicích III/1377 a III/1376 použil metodu přímého výpočtu, pro navazující úseky na průtahu obce Planá nad Lužnicí použil zpracovatel hlukové studie metodu parametrizace emisních hodnot L_{Aeq} pro výchozí stav bez vozidel dopravní obsluhy úpraven a pro výhledový stav s vozidly dopravní obsluhy úpraven. Z vypočtených výsledků vyplývá, že maximální nárůst hodnot L_{Aeq} se bude pohybovat maximálně do 0,2 dB. S odkazem na platnou legislativu autor konstatuje, že pokud dojde v důsledku zvýšení výchozí intenzity dopravy (tj. intenzity původní dopravy) ke změnám původních imisních hodnot L_{Aeq} o hodnoty v rozmezí 0,1 – 0,9 dB, nejsou takové změny imisních hodnot L_{Aeq} hodnotitelné.

Vliv na krajinný ráz během těžby je vyhodnocen jako nezanedbatelný, ale přechodný. Z hodnocení vlivů na krajinný ráz ve vztahu k rekultivovanému území po ukončení těžby vyplývá, že nedojde k zásadní změně krajinné scény, harmonického měřítko a prostorových vazeb v krajině. Je však nutno dbát na průběžnou realizaci kompenzačních a revitalizačních opatření, aby dopady těžby byly sníženy na nejmenší míru v průběhu celé těžební činnosti. Posuzovaný záměr lze označit z hlediska zachování krajinného rázu za přijatelný. Jsou navržena opatření pro zmírnění negativního účinku činnosti během plánované hornické činnosti i opatření pro začlenění DP do okolního prostředí při rekultivaci.

Důlní vody budou soustředěny do retenční nádrže na dně lomu. Při nepravidelném jednorázovém přečerpání důlních vod mimo lom (do Čenkovského potoka) dojde k mírnému navýšení průměrného ročního množství vody v toku. Vypouštěné důlní vody musí splňovat přípustné limity znečištění stanovené v nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů. Stávající provoz má platné rozhodnutí pro vypouštění důlních vod do Čenkovského potoka včetně stanovených emisních limitů (hodnot přípustného znečištění). Pro posuzovaný záměr bude vydán nový souhlas s vypouštěním důlních vod do vod povrchových, kde budou specifikovány podmínky vypouštění.

Z hlediska zachování kontinuity nepřetržitého hodnocení vlivu těžby na podzemní vody je doporučeno pokračovat v režimním měření podzemních vod s četností min. 2 x ročně na stávajících pozorovacích objektech v lomu i v obci. Výsledky režimního měření budou spolu s údaji o čerpání důlních vod z lomu i nadále vyhodnocovány v ročních zprávách odborné hydrogeologické firmy. S postupující a zahlubující se těžbou v posuzovaném DP Maršov budou do režimního měření začleněny další pozorovací objekty, lokalizované podle odborného doporučení hydrogeologického a ložiskového specialisty.

Záměrem nebude zásadně ovlivněna flóra řešeného území. Na ploše plánované změny DP nebyly zjištěny žádné zvláště chráněné druhy cévnatých rostlin, pouze druhy běžné. Vzácné druhy (nikoliv zvláště chráněné druhy) byly nalezeny mimo plochu záměru (nalezeny na ploše severní výsypky a jižní deponie ornice ve stávajícím DP).

Na ploše plánovaného rozšíření hornické činnosti na intenzivně obhospodařovaném poli nebyl zjištěn žádný zvláště chráněný živočišný druh. V ploše stávajícího dobývacího prostoru byly zjištěny dva druhy zvláště chráněných obojživelníků (skokan skřehotavý a čolek obecný), nad lokalitou byly zaznamenány tři druhy zvláště chráněných ptáků (čáp černý, krkavec velký a vlaštovka obecná).

Realizace záměru je z hlediska vlivu na obratlovce považována za málo rizikovou, jako nejrizikovější je vyhodnocen neodborný zásah do samovolně vzniklého mokřadního ekosystému na dně lomu ve stávajícím DP Maršov. Přímou likvidací zemědělských kultur budou narušena místa pro potencionální hnízdění polních druhů a vazby na zdroj potravy, nicméně okolní zemědělská krajina nabízí spoustu jiných příležitostí, proto nebudou jejich populace ovlivněny. Vzhledem k mobilitě ptactva se nepředpokládá přímé usmrcování jedinců při hornické činnosti.

Rozšíření ploch hornické činnosti nemůže negativně ovlivnit druhové složení bezobratlých na lokalitě, naopak lze předpokládat vznik cennějších biotopů a zvýšení atraktivity území po ukončení těžby. Nalezený svižník polní byl zjištěn na ploše vnější výsypky, tedy mimo plochu záměru. Případná těžba by pravděpodobně vytvořila vhodnější biotopy pro rozšíření tohoto druhu. Čmelák zemní byl zjištěn na okrajích zájmového území a záměrem nebude ovlivněn.

Vliv kulturních zemědělských porostů bude dočasně nahrazen vlivem stanovišť v rámci lomu, který je mírně negativní, následně pak stanovišti na rekultivovaných plochách (zemědělská, lesnická, vodní rekultivace, sukcese). Při vhodném zvolení jednotlivých rekultivačních postupů a použitých druhů se předpokládá, že vliv hornické činnosti bude z hlediska zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin méně významný

než vliv pěstovaných stávajících kulturních plodin. Vhodně zrekultivovaný lom bude poskytovat pestrou škálu biotopů, které budou tvořit ideální podmínky pro některé zvláště chráněné druhy (zejména obojživelníky) vyskytující se v blízkém okolí.

Z nepřímých vlivů zejména na rostlinstvo lze předpokládat riziko zvýšené míry ruderalizace flóry a vegetace. V důsledku narušení půdních horizontů a přemístování zemin s diasporami a regeneračními orgány některých ruderálních druhů při terénních úpravách, může dojít k jejich šíření na obnažené plochy terénních úprav. Vypouštěním důlních vod z lomu do veřejné vodoteče může dojít k jejímu nepřímému ovlivnění. Jílem zakalené důlní vody mohou způsobit zvýšené znečištění vod, jenž by mohlo negativně ovlivnit množství vodní fauny, zejména bentosu či fyto a zooplanktonu. Úbytek těchto organismů může způsobit degradaci celého potravního řetězce. Během vypouštění důlních vod do Čenkovského potoka je nutné minimalizovat míru zakalení, vypouštěné vody nesmí přesahovat přípustnou míru znečištění stanovenou dle nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech, ve znění pozdějších předpisů.

Vliv na zvláště chráněná území je vzhledem k jejich vzdálenosti od záměru vyloučen.

Z hlediska vlivů záměru na skladebné části územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“) lze konstatovat následující. Hranice změny (rozšíření) DP Maršov do vymezených skladebných částí ÚSES nezasahují. V nejbližším přiblížení u lokálního biocentra (dále jen „LBC“) č. 1416 je vzdálenost 1,2 m. Tato hranice je však vesměs administrativní a nemá tudíž na skladebné části ÚSES zcela žádný vliv. Vliv zemědělského hospodaření je zde o několik řádů vyšší.

Na ložisku bentonitu Maršov je těžba plánována postupně, tzn. s postupným odnímáním ploch zemědělské výroby, postupnou skrývkou nadloží, těžbou suroviny, sanací těžbou dotčeného území a rekultivací těchto ploch zpět na zemědělskou půdu. Těžba v povrchovém lomu a rozsah těžební jámy bude vždy minimalizován s ohledem na báňsko-technické podmínky dobývání.

Rozsah těžeb bentonitu uvnitř DP Maršov bude vůči skladebným částem ÚSES vždy omezovat dočasný ochranný val (šířka 8 m, výška 3 m), který bude vytvořený ze sejmuté ornice a podorničí ve vzdálenosti cca 10 m za hranou 1. skrývkové lávky a bude obhospodařován jako deponie ornice (dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů). Z tohoto důvodu musí být také zatravněn a pravidelně sečen. V nejbližším přiblížení těžby k LBC č. 1416 se vnější pata ochranného valu bude nacházet ve vzdálenosti 21 m. Za valem se předpokládá ještě 9-10 m široké ochranné pásmo lomu bez sejmuté ornice, které bude rovněž zatravněno a obhospodařováno společně s ochranným valem jako louka (TTP). V maximálním přiblížení těžby ke skladebným částem ÚSES bude pak zbývající pás mezi zatravněným ochranným pásmem lomu a skladebnými částmi ÚSES v šířce mírně přesahující 10 m vhodně zemědělsky obhospodařován. Vzhledem k blízkosti ÚSES se doporučuje také jeho zatravnění, protože v této zbytkové šířce není intenzivní využití jako orná půda příliš reálné. Vlastní horní hrana 1. skrývkové lávky lomu Maršov bude pak minimálně ve vzdálenosti 39 m od okrajů skladebných částí ÚSES.

Vytvoření ochranného valu z ornice i ochranného pásma lomu, jejich zatravnění a pravidelné sečení zcela zamezí jakémukoliv šíření segetálních a ruderálních druhů rostlin z těžební jámy. Na skladebné části ÚSES bude mít tudíž vliv již jen zemědělská činnost na okrajových plochách mezi ochranným pásmem lomu a ÚSES. V případě celkového zatravnění se vliv těžeb i zemědělské činnosti na ÚSES může zcela eliminovat, což výrazně zlepší ekostabilizační funkce ÚSES.

Vlivy těžeb na stanovištní podmínky ve skladebných částech ÚSES, především pak na hydrické poměry, je rovněž zanedbatelný, protože se těžební jáma bude vždy nacházet nad hladinou podzemní vody i niveletou údolní nivy.

Významný vliv záměru na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí byl vyloučen Krajským úřadem Jihočeského kraje (stanoviskem podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 10. 10. 2013 pod č. j. KUJCK 55539/2013/OZZL).

V zájmovém území se nenachází žádný hmotný majetek. Uskutečněním záměru tedy nedojde k ovlivnění hmotného majetku. Přímo v zájmovém území se nenacházejí žádné známé památkově chráněné objekty. Realizací záměru nedojde k ovlivnění známých kulturních památek.

Dotčené území je dle kategorizace ÚAN řazeno do kategorie III. Jedná se tedy o území, na kterém nebyl dosud rozpoznán a pozitivně prokázán výskyt archeologických nálezů a ani tomu nenasvědčují žádné indicie. Nejedná se tak o území s archeologickými nálezy. Pokud by při realizaci záměru došlo k odkrytí archeologických nálezů, musí společnost provádějící činnost postupovat v souladu se zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, tj. v případě odkrytí archeologických nálezů ohlásit nález příslušnému orgánu památkové péče a v případě požadavku umožnit provedení záchranného archeologického výzkumu.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí:

Technické řešení záměru je s ohledem na jeho charakter pro potřeby posouzení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví v dokumentaci dostačujícím způsobem popsáno. Detailnější řešení se s ohledem na požadavky vyplývající z příslušných právních předpisů předpokládá v rámci další přípravy záměru pro příslušná správní řízení k povolení záměru, a to i na základě požadavků vyplývajících z procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí, které jsou formulovány v tomto stanovisku jako podmínky k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví.

Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí včetně povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí:

Relevantní opatření k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví, vyplývající z procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí podle zákona, jsou specifikována jako podmínky tohoto stanoviska pro fázi přípravy, realizace a provozu.

Pořadí variant z hlediska vlivů na životní prostředí:

Pro realizaci záměru je navržena pouze jedna aktivní varianta, z hlediska realizace záměru není jiná varianta navržena.

Vypořádání vyjádření k dokumentaci:

K dokumentaci záměru bylo příslušnému úřadu doručeno celkem 9 vyjádření. Požadavky a připomínky obsažené ve vyjádřeních byly vypořádány v posudku a vzaty do úvahy při formulování podmínek tohoto stanoviska.

Vypořádání vyjádření k posudku:

Příslušný úřad obdržel vyjádření od následujících subjektů:

- Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví;
- Městský úřad Tábor, odbor životního prostředí;
- Krajská hygienická stanice Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích;
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát České Budějovice;
- Obvodní báňský úřad pro území krajů Plzeňského a Jihočeského;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor ochrany ovzduší;
- Ministerstvo životního prostředí, odbor geologie.

Vyjádření Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví, ze dne 5. 11. 2014

Z hlediska vodního hospodářství, ochrany ovzduší a ochrany přírody a krajiny nemá k záměru připomínky.

Z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu uvádí, že nadále zůstává v platnosti vyjádření Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví, jež bylo součástí souhrnného vyjádření Krajského úřadu, odboru ochrany životního prostředí, zemědělství a lesnictví, ze dne 18. 2. 2014 pod č. j. KUJCK 10802/2014/ OZZL, sp. zn. OZZL6168/2014/jakubec, k dokumentaci. Dále upozorňuje na skutečnost, že v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, bude předepsán finanční odvod za trvalé i dočasné odnětí zemědělské půdy. Konečnou výši odvodů za odnímanou zemědělskou půdu stanoví Městský úřad Tábor, odbor životního prostředí, rozhodnutím v samostatném správním řízení, v návaznosti na pravomocné rozhodnutí vydané podle zvláštních předpisů. Platnost vydaného závazného stanoviska je totožná s platností těchto rozhodnutí a prodlužuje se současně s prodloužením jejich platnosti.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vyjádření k dokumentaci bylo vypořádáno v rámci posudku. Výpočet odvodů a finanční vypořádání za trvalé a dočasně odnětí ze zemědělské půdy není součástí procesu posuzování vlivů na životní prostředí a proběhne v samostatném správním řízení.

Vyjádření Městského úřadu Tábor, odboru životního prostředí, ze dne 11. 11. 2014

Z hlediska ochrany přírody a krajiny, ochrany zemědělského půdního fondu, lesního hospodářství a odpadového hospodářství nemá k záměru připomínky.

Z hlediska ochrany ovzduší požaduje zahrnout kompenzační opatření navržená v rozptylové studii na str. 56 do povolení provozu zdroje.

Z hlediska vodního hospodářství požaduje monitoring individuálních zdrojů vody, neboť realizace záměru (zvětšení plochy a zahloubení) může mít vliv na hydrologický režim dané lokality.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Relevantní požadavky (kompenzační opatření k ochraně ovzduší a požadavek na monitoring individuálních zdrojů vody) jsou součástí podmínek stanoviska.

Vyjádření Krajské hygienické stanice Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích ze dne 3. 11. 2014

Z hlediska zájmů chráněných orgány veřejného zdraví nemá k záměru další připomínky.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Vyjádření České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu České Budějovice, ze dne 24. 10. 2014

Z hlediska ochrany přírody a krajiny, ochrany vod a odpadového hospodářství nemá k záměru žádné zásadní připomínky.

Z hlediska ochrany ovzduší doporučuje v obytné zástavbě Maršova prodloužení stávajícího ochranného valu, který bude oddělovat dobývací prostor od obytné zástavby, a tím bude eliminován případný únik prachových částic. Upozorňuje, že záměr je zdrojem znečištění ovzduší uvedeným v příloze č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, pro který je stanovena podmínka požádat příslušný orgán ochrany ovzduší o vydání povolení a povinnost zpracovat provozní řád. Rovněž upozorňuje na povinnost snižovat emise tuhých znečišťujících látek dle vyhlášky MŽP č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů. Požaduje,

aby na veřejnou komunikaci vjížděla vozidla očištěná a náklad bentonitu byl vždy, před odjezdem nákladních aut od deponie (mezideponie u silnice), zaplachtován.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Na vnějším okraji ochranného pásma hornické činnosti, a tedy i v severní části lomu směrem k zástavbě Maršova bude zřízen cca 3 metry vysoký val pro uložení skrývkové ornice. Tento val bude navazovat na stávající výsypku. Požadavek na minimalizaci emisí tuhých znečišťujících látek je zahrnut v podmínkách stanoviska.

Vyjádření Obvodního báňského úřadu pro území krajů Plzeňského a Jihočeského ze dne 12. 11. 2014

Neuplatňuje žádné připomínky.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru ochrany ovzduší, ze dne 13. 11. 2014

Požaduje do stanoviska doplnit ještě další možná opatření ke snížení emisí prachových částic, jako je využití uzavřených skladovacích prostor v případě skladování prašného materiálu, umístování venkovních skládek na závětrnou stranu, jejich skrápění a budování zástěn. Kromě výše uvedených opatření pro přepravu materiálu lze dále omezit rychlost pohybu vozidel po nebezpečných cestách v areálu či zakrývat nákladní prostory expedujících dopravních prostředků. Dále vyloučit provádění skrývkových prací za nepříznivých klimatických podmínek vedoucích ke zvýšenému vznosu prachových částic do ovzduší.

Požaduje, aby ve fázi provozu byl prováděn pravidelný úklid komunikací v areálu a očista vozidel vyjíždějících na veřejné komunikace. Vzhledem k bezprostřední blízkosti obytné zástavby Maršova a vnější výsypky Sever sloužící k dočasnému ukládání skrývky nadloží, upozorňuje na striktní dodržování opatření ke snižování emisí prachových částic na této výsypce a požaduje výsadbu izolační zeleně na jejím okraji k eliminaci prachových částic.

Požaduje, aby v rozptylové studii předkládané v dalších stupních povolovacího procesu, byla pro výpočet emisí prachových částic jako vstupních údajů pro výpočet imisních příspěvků, zohledněna studie „Určení emisí z plošných zdrojů a fugitivních emisí vznikajících v rámci hutní a hornické činnosti“ společnosti AZ GEO s.r.o. (kap. 3 – Doporučené emisní faktory a materiálové parametry). Při doplnění požadovaných podmínek do stanoviska a striktním dodržování výše uvedených opatření považuje záměr za akceptovatelný.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Problematika emisí prachových částic je podrobně řešena v rozptylové studii, která je přílohou dokumentace, resp. v aktualizaci rozptylové studie, které je přílohou doplnění dokumentace. Zdrojem prachu bude skrývka ornice a následná manipulace se skrývkou v prostoru dobývacího prostoru a v prostoru zemního valu, těžba bentonitu v dobývacím prostoru a manipulace s bentonitem v prostoru deponií. Bentonit je jílovitá hornina a díky jílovým minerálům obsahuje vysoký podíl vlhkosti. Jeho prašnost oproti jiným těženým horninám je tak již z podstaty relativně nízká.

Vytěžený bentonit je potřeba nechat v prostoru lomu odležet. Pokud by na lokalitě zůstával bentonit vytěžený za jedno jediné čtvrtletí (60 dní x 432 t/den = 26.000 m³), vyžadovalo by deponování tohoto objemu ve valu do výšky 3 metry plochu 500 x 20 m. Vzhledem k požadovanému ročnímu odležení bude deponované suroviny více. Uzavřené skladovací prostory proto nepřicházejí z provozních, kapacitních ani územních důvodů v úvahu (šlo by pak spíše o malou průmyslovou zónu).

Ze skrývkových (a výklizových) hmot budou vybudovány ochranné valy. Další skrývkový (výklizový) materiál bude ukládán na vnitřní výsypku zřízenou ve vytěžených

partiích stávajícího lomu popřípadě ve vytěžených partiích nového lomu. V obou případech bude vnitřní výsypka pod úrovní původního terénu.

Efektivní snižování emisí prachových částic je proto možné pouze následujícími způsoby:

- oddělení "čisté" a „špinavé" dopravy – kamiony jedoucí pro surovinu nebudou vjíždět dolů do lomu, budou nakládány na depech vytěžené suroviny situovaných na zpevněných plochách v předpolí lomu. Terénní auta navážející surovinu z těžebních lávek lomu na deponie v předpolí nebudou vyjíždět z lomu na veřejné komunikace (pouze na konci směny a po řádné očištění);
- zaplachtování koreb nákladních automobilů – zaplachtování je u navrhované kamionové přepravy suroviny do úpravny řešeno samotnou konstrukcí těchto vozidel. Plachta je součástí korby a shrnuje se automaticky;
- očista nákladních automobilů před vjezdem na komunikaci;
- skrápění materiálu a ploch;
- úprava harmonogramu prací při mimořádně nepříznivých povětrnostních podmínkách.

Uvedená opatření jsou součástí podmínek tohoto stanoviska. Rovněž požadavek na očistu komunikací a výsadbu izolační zeleně je součástí podmínek tohoto stanoviska.

Připomínka k případné budoucí aktualizaci rozptylové studie je metodického charakteru, i přesto je zařazena do podmínek tohoto stanoviska, a to jako doporučující.

Vyjádření Ministerstva životního prostředí, odboru geologie, ze dne 10. 11. 2014

Neuplatňuje žádné připomínky.

Vypořádání vyjádření zpracovatelem posudku

Vzhledem k obsahu je vyjádření ponecháno bez komentáře.

Stanovisko:

Na základě dokumentace, doplnění dokumentace, posudku, veřejného projednání a vyjádření k nim uplatněných a doplňujících informací vydává Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle ustanovení § 10 zákona, **z hlediska přijatelnosti vlivů záměru na životní prostředí**

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k záměru

„Změna dobývacího prostoru Maršov na výhradním ložisku bentonitu Maršov u Tábora“

s tím, že níže uvedené podmínky tohoto stanoviska budou respektovány v následujících stupních projektové dokumentace záměru a zahrnuty jako podmínky návazných správních řízení.

Doporučená varianta:

Varianta popsaná v dokumentaci vlivů záměru „Změna dobývacího prostoru Maršov na výhradním ložisku bentonitu Maršov u Tábora“ na životní prostředí podle zákona (tzn. celková plocha nového DP činí 49,1652 ha, vytěžitelné zásoby lomu Maršov činí 2 071,0 kt, roční kapacita těžby v lomu Maršov činí 108 000 t a doba hornické činnosti bude cca 19,2 let) při respektování příslušných níže uvedených podmínek, které jsou výsledkem procesu posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Podmínky souhlasného stanoviska:

Podmínky pro fázi přípravy

1. Stávající deponii skrývky na severu lomu ponechat k odclonění těžby od sídla Maršov.
2. V rámci nového plánu otvírky, přípravy a dobývání (dále jen „POPD“) upřesnit následující skutečnosti:
 - a) upřesnit způsob nakládání s důlními vodami včetně jejich vypouštění do vod povrchových;
 - b) hydrotechnickým výpočtem stanovit minimální objem retenční nádrže na dně lomu a navrhnout kvalitativní ukazatele vypouštěných důlních vod včetně způsobu jejich monitoringu;
 - c) vymezit plochy pro odstavení těžebních mechanismů a nákladních automobilů v lomu. Odstavné plochy navrhnout jako zpevněné;
 - d) stanovit místa očisty nákladních automobilů vyjíždějících z lomu na veřejné komunikace;
 - e) navrhnout umístění drobné stavby (např. stavební buňky), kde budou uskladněny prostředky pro likvidaci případných úniků ropných látek (sorbent pro zásyp kontaminovaných míst, nádoba na ukládání použitého sorbentu, záchytné plechové vany ropných látek, ruční nářadí pro vybudování hrázek a sběr uniklých látek apod.).
3. Do provozního řádu lomu zahrnout opatření pro omezení prašnosti vznikající provozem na přepravních trasách, při zvýšené prašnosti provádět skrápění komunikací uvnitř lomu v závislosti na klimatických poměrech. Oddělit dopravu vnitroareálovou od dopravy přepravující vytěženou surovinu mimo prostor lomu. Zajistit řádnou očistu automobilů opouštějících lom, provádět očistu vozovky. Navržené postupy doložit v dokumentaci pro povolující rozhodnutí.
4. Aktualizovat havarijní plán, který bude obsahovat seznam opatření pro případ úniku nebezpečných odpadů, nebezpečných chemických látek a přípravků nebo látek škodlivých vodám v lomu. V havarijním plánu definovat způsob informování orgánů ochrany životního prostředí, veřejného zdraví, správců vodních toků a orgánů samosprávy.
5. Ve spolupráci s Krajským úřadem Jihočeského kraje zpracovat projekt sanace a rekultivace změněného DP.
6. Na západním a jižním okraji posuzovaného DP vysázet v předstihu izolační zeleň (pás lesního porostu) o délce 893 metrů, šířce 8,5 až 10 metrů a ploše 8 841 m². Při výsadbě preferovat rychle rostoucí dřeviny (bříza bělokorá, topol osika, vrba jíva, topol kanadský). Výsadbou rychle rostoucích dřevin doplnit pomaleji rostoucími domácími dřevinami (např. dub, buk, lípa, borovice).
7. Vysazené stromy doplnit výsadbou keřů s vhodným druhovým složením odpovídajícím stanovišti. Preferovat místně původní druhy (např. trnka, hloh, bez, keřové vrby, střemcha). Konkrétní druhovou skladbu výsadby navrhnout ve spolupráci s příslušným orgánem ochrany přírody (Městský úřad Tábor). O vysazené dřeviny pečovat po dobu nejméně 5 let. Za uhynulé stromy provést náhradní dosadbu.
8. Před zahájením těžebních prací v rozšířeném dobývacím prostoru stanovit ve spolupráci s Krajskou hygienickou stanicí Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích rozsah měření hluku v Maršově a podél komunikací užívaných k přepravě vytěženého materiálu (pro následné ověření teoretických závěrů hlukové studie).

Podmínky pro fázi provozu

9. Maximálním možným způsobem snižovat vnášení tuhých znečišťujících látek do ovzduší, tj. na všech místech a při všech operacích, kde dochází k emisím tuhých znečišťujících látek do ovzduší a s ohledem na technické možnosti používat dle povahy procesu vodní clony, skrápění, odprašovací nebo mlžící zařízení apod.
10. Minimalizovat vznik prašnosti v lomu a na příjezdových komunikacích skrápěním. V pravidelných intervalech provádět kontrolu uloženého materiálu z hlediska zamezení šíření prašnosti.
11. Pro omezení nepříznivých vlivů hluku a vibrací na okolí používat stroje a mechanismy v dobrém technickém stavu, jejichž hlučnost nepřekračuje hodnoty stanovené v jejich technickém osvědčení.
12. Zajistit měření hluku podle dohodnutého rozsahu s Krajskou hygienickou stanicí Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích (pro ověření teoretických závěrů hlukové studie).
13. Pokračovat ve stávajícím režimním měření podzemních vod s četností min. 2x ročně na stávajících pozorovacích objektech v lomu i v obci. Výsledky režimního měření spolu s údaji o čerpání důlních vod z lomu vyhodnotit v ročních zprávách odborné hydrogeologické firmy. S postupující a zahlubující se těžbou v rozšířeném (změněném) DP Maršov zahrnout do režimního měření nové pozorovací objekty, lokalizované podle odborného doporučení hydrogeologického a ložiskového specialisty.
14. Provádět pravidelnou kontrolu lomu se zaměřením na možné úniky nebezpečných látek a přípravků (především pohonných hmot).
15. Těžební mechanismy a nákladní automobily odstavovat pouze na vymezených zpevněných plochách v lomu. Pod stojícími stavebními mechanismy instalovat záchytné vany.
16. Denně kontrolovat technický stav používaných těžebních a dopravních mechanismů. Technické závady neprodleně odstraňovat.
17. Při přečerpávání pohonných hmot (včetně ostatních provozních kapalin s obsahem ropných látek) používat záchytnou vanu. Úkapy ropných látek (nafta, olej) mimo záchytné vany okamžitě likvidovat vhodným sorbentem. Zajistit vhodný prostor pro skladování takto vzniklého nebezpečného odpadu, včetně zajištění likvidace oprávněnou osobou.
18. Pravidelně seznamovat pracovníky lomu s postupem prací, které je nutno vykonat při zjištění havárie (uložení sorbentu pro zásyp kontaminovaných míst, umístění kontejneru na kontaminovanou zeminu atd.).
19. Zajistit očistu nákladních automobilů na stanovených místech před vjezdem na veřejné komunikace.
20. Skrývkové práce a následné rekultivační práce provádět následujícím způsobem:
 - a) Odstraňování vegetačního krytu a skrývku ornice při otvírce lomu provádět výhradně mimo hnízdění období, tj. od 15. 8. – 1. 4. běžného roku.
 - b) Po uložení nezbytného množství hmot z prvotní otvírky lomu na dočasnou vnější výsypku ukládat další skrývkové hmoty z předpolí postupujícího lomu jen ve vytěžených vnitřních prostorech lomu (na tzv. vnitřní výsypku).
 - c) Nové deponie skrývkových materiálů prioritně vybudovat v severní části lomu tak, aby tyto deponie o výšce minimálně 3 metry navazovaly na stávající val, a bylo tak zajištěno odclonění hornické činnosti od Maršova.
 - d) Deponovanou zeminu dostatečně zajistit před případným rozplavováním dešťovými vodami.
 - e) Skrývku, resp. nadložní zúrodnitelné hmoty, ukládat na zvláštní deponie. Tyto zeminy následně použít pouze na rekultivaci vytěženého prostoru.

- f) V souladu se souhrnným plánem sanace a rekultivace provádět s postupující těžbou průběžnou rekultivaci území.
21. Před zásahem do retenční nádrže provést biologický průzkum. Na základě zjištěných výsledků přijmout odpovídající ochranná opatření.
 22. Plochy, kde je riziko šíření ruderalních, invazních a synantropních druhů (zejména deponie skrývek), udržovat pravidelným sekáním vegetace.
 23. V případě havárie v lomu (únik nebezpečných látek a přípravků) postupovat v souladu s havarijním plánem. Informovat orgány ochrany životního prostředí, veřejného zdraví, správce vodních toků a orgány samosprávy. Sanaci havárie svěřit odborné firmě.

Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Platnost tohoto stanoviska je 5 let ode dne jeho vydání s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

JUDr. Hana Dvořáková
ředitelka
odboru výkonu státní správy II

(otisk kulatého razítka se státním znakem)

Obdrží:

oznamovatel, dotčené správní úřady, dotčené územní samosprávné celky, zpracovatel dokumentace, zpracovatel posudku